

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

717362
GK=172

Sayı : B.13.SGB.0-12.00-00-7/610- 384
Konu : Yazılı Soru Önergesi (7/7362)

29-06-2012

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 24.05.2012 tarih ve 67961 sayılı yazınız.

İstanbul Milletvekili Sayın Süleyman ÇELEBİ'ye ait 7/7362 Esas No'lu yazılı soru önergesi Bakanlığımızca incelenmiş olup konuya ilişkin bilgiler ekte sunulmaktadır. Bilgilerinize arz ederim.

Faruk ÇELİK
Bakan

EK : 1 Yazı

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SAYIN SÜLEYMAN ÇELEBİ'YE AİT 7/7362 ESAS NO'LU
YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAP

Çalışma barışının sağlanması ile çalışanların hayat seviyelerinin mevcut durumdan daha ileriye götürülmesi amacıyla çalışma hayatındaki mevcut ve muhtemel sorunların çözümlerinin araştırılması her zaman Bakanlığımızın öncelikli gündem maddeleri arasında olmuştur.

Bu kapsamda, alt işverenlikte yaşanan sorunlar ile ilgili olarak alt işveren işçi derneklerinin temsilcileri ile 12.01.2012 tarihinde bir toplantı gerçekleştirilmiştir. Söz konusu toplantıda uygulamada yaşanan sorunların doğrudan muhatabı olan alt işveren işçilerinin temsilcilerince dile getirilen ve tespit edilen sorun alanları esas olarak mevcut uygulamaya, işçiler lehine düzenlemeler getirilmesini içeren taleplerden oluşmaktadır.

Söz konusu talepler genel olarak, alt işverenliğin yeniden tanımlanması, yıllık ücretli izin, ücretlerin tam ve zamanında ödenmesi, kıdem tazminatı, ihale süresi ve iş güvencesi, kolektif haklar, fazla çalışma gibi alanlarda yoğunlaşmış olmakla birlikte bazı daha özel talepler de (kılık-kıyafet seçimi, mesleki risk yıpranma payı, alt işveren işçilerinin yararlanamadığı ikramiye, döner sermaye, banka promosyonu vb. bazı haklar) sorunu alanların içinde sayılmıştır.

Alt işverenlik ilişkisi kapsamında mal veya hizmet üretimine ilişkin işlerin bir kısmının çeşitli nedenlerle başka bir işverene verilmesi yalnızca ülkemizde değil tüm dünyada işgücü piyasasının esneklik ihtiyacına paralel olarak artmaktadır. Bu kapsamda alt işverenliğin birçok gelişmiş ülke iyi uygulama örneklerinde esneklik ihtiyacını karşılayarak ekonomik etkinliğe katkı sağladığı görülmektedir. Bazı uygulamalarda ise işçilerin çeşitli hak kayıplarına yol açtığı görülmektedir. Bu kapsamda, Bakanlığımızın ülkemiz işgücü piyasası için önceliği bir ihtiyaçtan kaynaklanan alt işverenlik ilişkisinin mevcut uygulamada yaşanan sorunlardan yola çıkarak, işçilerin hak kayıplarının olmayacağı şekilde kullanılmasını sağlayacak düzenlemeleri yapmak ve uygulamayı denetlemektir.

Bilindiği üzere 4857 sayılı İş Kanununun 2'nci maddesinde asıl işveren ilişkisi; "Bir işverenden, işyerinde yürüttüğü mal veya hizmet üretimine ilişkin yardımcı işlerinde veya asıl işin bir bölümünde işletmenin ve işin gereği ile teknolojik nedenlerle uzmanlık gerektiren işlerde iş alan ve bu iş için görevlendirdiği işçilerini sadece bu işyerinde aldığı işte çalıştıran diğer işveren ile iş aldığı işveren arasında kurulan ilişkiye asıl işveren-alt işveren ilişkisi denir. Bu ilişkide asıl işveren, alt işverenin işçilerine karşı o işyeri ile ilgili olarak bu Kanundan, iş sözleşmesinden veya alt işverenin taraf olduğu toplu iş sözleşmesinden doğan yükümlülüklerinden alt işveren ile birlikte sorumludur.

Asıl işverenin işçilerinin alt işveren tarafından işe alınarak çalıştırılmaya devam ettirilmesi suretiyle hakları kısıtlanamaz veya daha önce o işyerinde çalıştırılan kimse ile alt işveren ilişkisi kurulamaz. Aksi halde ve genel olarak asıl işveren alt işveren ilişkisinin muvazaalı işleme dayandığı kabul edilerek alt işverenin işçileri başlangıçtan itibaren asıl işverenin işçisi sayılarak işlem görürler. İşletmenin ve işin gereği ile teknolojik nedenlerle uzmanlık gerektiren işler dışında asıl iş bölünerek alt işverenlere verilemez."

şeklinde düzenlenmiş, aynı Kanunun 3'üncü maddesinde ise;

"Bu Kanunun 2'nci maddesinin altıncı fıkrasına göre iş alan alt işveren; kendi işyerinin tescili için asıl işverenden aldığı yazılı alt işverenlik sözleşmesi ve gerekli belgelerle birlikte, birinci fıkra hükmüne göre bildirim yapmakla yükümlüdür. Bölge müdürlüğünce tescili yapılan bu işyerine ait belgeler gerektiğinde iş müfettişlerince incelenir. İnceleme sonucunda muvazaalı işlemin tespiti halinde, bu tespite ilişkin gerekçeli müfettiş raporu işverenlere tebliğ edilir. Bu rapora karşı tebliğ tarihinden itibaren altı işgünü içinde işverenlerce yetkili iş mahkemesine itiraz edilebilir. İtiraz üzerine verilen kararlar kesindir.

Rapora altı iş günü içinde itiraz edilmemiş veya mahkeme muvazaalı işlemin tespitini onamış ise tescil işlemi iptal edilir ve alt işverenin işçileri başlangıçtan itibaren asıl işverenin işçileri sayılır.”

hükmüne yer verilmiştir.

Aynı şekilde 27.09.2008 tarihli ve 27010 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Alt İşverenlik Yönetmeliğinin 12’nci ve 13’üncü maddelerinde denetime ilişkin usul ve esaslar düzenlenmiştir.

Bakanlığımızca işyerlerinde yürütülen teftiş faaliyetleri kapsamında asıl işveren/alt işveren ilişkileri ve muvazaaa konusunda da denetimler yapılmaktadır.

